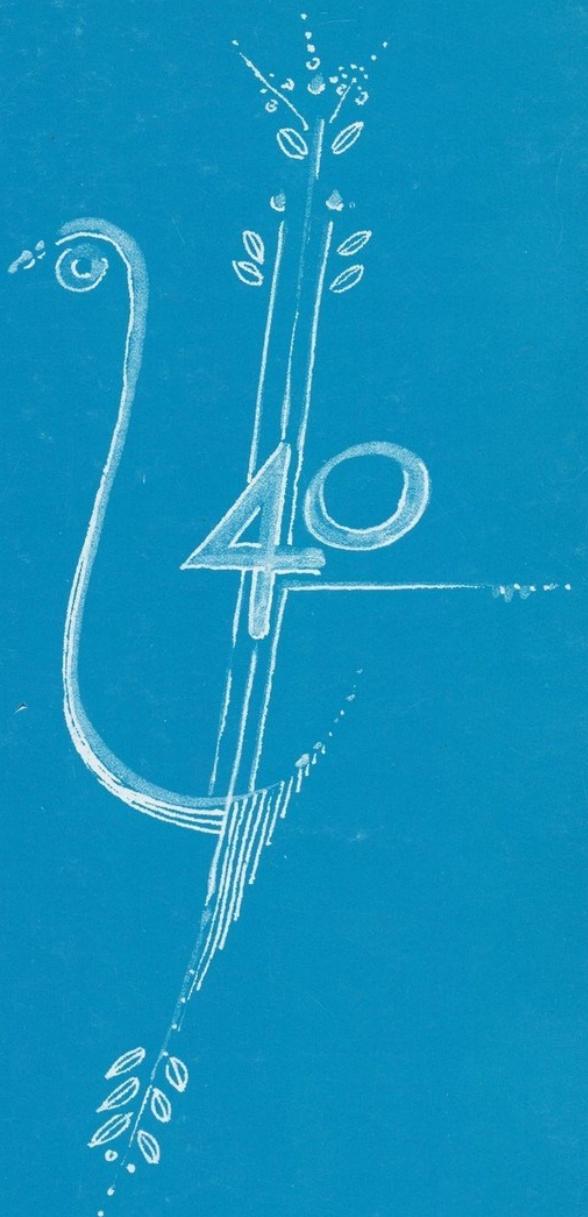

MLÁDEŽNÍCKY DYCHOVÝ ORCHESTER

ÚVOD

Bulletin, ktorý práve držíte v ruke, chce priblížiť respektíve oprášiť spomienky na mladé roky prežité v kruhu Mládežníckeho dychového orchestra a jeho zakladateľa, pre mnohých druhého otca, pána Viliama Tarjányiho. Obsahuje autentické myšlienky z kroník.

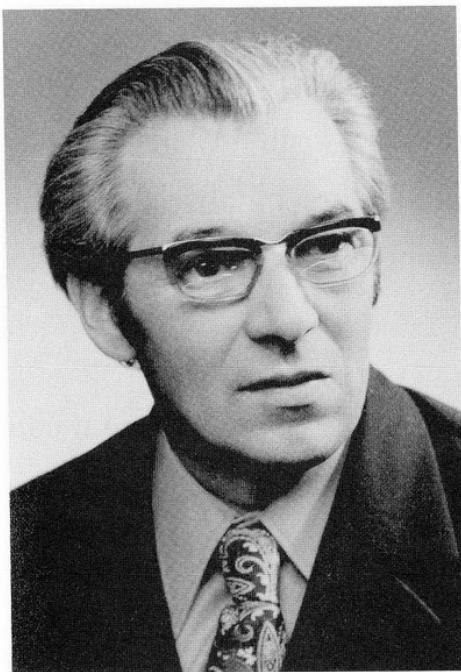

Okrem uvedených skutočností presne registruje údaje o činnosti orchestra, o členoch, o víťazstvách v súťažiach i humorných situáciach, ktoré sa udiali. Textová časť výstižne zachytáva zážitky, dojmy a postrehy z jednotlivých akcií. V spomienkach sa prejavujú pocity bývalých členov, ktorí sa zasväcovali do prvých tajov dychovej hudby. Kapitola z korešpondencie, umožňuje čitateľovi nazrieť do listov bývalých členov dychovky, ale aj popredných funkcionárov, kritikov, umelcov, dirigentov.

Je však pravdou, že bulletin nie je kniha, román na pokračovanie. Tu môžu byť len čriepky z bohatej činnosti orchestra, života jeho zakladateľa.

Mgr. Anna Bakajsová

1. NEDOŽITÝCH 85 ROKOV

VILIAM TARJÁNYI

21. 10. 1915 – 10. 1. 1996

Narodil sa v Prešove, v rodine robotníka. Otec hral pomerne dobre na husliach, a preto sa rozhadol zasvätiť do tajov tohto umenia aj prvorodeného syna. Jeho nadanie sa rozvíjalo vďaka blízkosti takých mien, ako bol Štefan Moyzes, Ján Pöschl. Po ukončení ľudovej školy prechádza na I. štátne gymnázium v Prešove a stále sa venuje husliam. V hre sa zdokonaľuje u p. Margity Pálovej, no najväčším prínosom bolo štúdium u profesora Jozefa Brabca. Husliam sa chcel venovať aj profesionálne, ale jeho robotnícky pôvod túto cestu zahatal.

Po ukončení Učiteľského ústavu v Prešove, učí v dedinách Kapušová, Lipová a v roku 1941 rukuje do armády. Ani tam však nie je bez svojich husličiek. Hrá pre rozveselenie vojakov, ale aj takých mien, ako bol K. Gottwald, generál L. Svoboda a iní.

Zlom v interpretačnom pôsobení Viliama Tarjányiho, ako huslistu nastáva v máji 1944 v Proskurove. Pri jednom z leteckých náletov nemeckých fašistov utrpel úraz ruky, v dôsledku čoho mu 3 prsty ľavej ruky čiastočne ochrnuli. Preorientovala sa na dychovú hudbu.

Po ukončení 2. svetovej vojny sa v decembri 1946 vracia do Prešove. Pôsobí ako učiteľ na viacerých školách a po ukončení Vyššej pedagogickej školy v odbore slovenský jazyk a hudobná výchova pre 6. – 9. ročník a získaní titulu promovaný pedagóg, nastupuje na Jedenásťročnú strednú školu na Mudroňovej ulici, kde zakladá dychový orchester. Na tejto škole pôsobí až do odchodu do dôchodku v roku 1978. Neodchádza však od svojej najväčšej lásky - detí. Plným priečasťom sa venuje dychovému orchestru. Zdravie však hlási vyčerpanosť. Musí chtiac-nechtiac zanechať aj to.

Jeho srdiečko dotkl 10. januára 1996. Odišiel človek. Najťažšie bolo najbližším, ale nezabudli a nezabudnú naňho ani tí, ktorým svojím láskovým, obetavým a dobrým srdcom ukázal cestu k hudbe. K hudbe, ktorá vie urobiť aj druhých šťastnými.

2. SLÁVIME 40 ROKOV

Prvého septembra 1959 prichádza na Jedenásťročnú strednú školu na Mudroňovej ulici pán Viliam Tarjányi, kde zakladá pioniersky dychový orchester „Červená šatka“. Mal už veľké skúsenosti, pretože pôsobil (ako hráč) a pracoval v orchestri RKS Prešov spolu s pánom J. Pöschlom, kapelníkom tejto mestskej dychovej hudby. Po jeho smrti sa stal vedúcim a dirigentom orchestra.

Začiatky neboli ľahké. Orchester vznikol teda v septembri, respektívne v školskom roku 1959/60, ale až o 4 mesiace sa podarilo získať hudobné nástroje a začať s pravidelnými skúškami. Už 1. mája 1960 mal orchester prvýkrát vystúpiť pred verejnosťou. Boli to najťažšie dni a týždne v živote p. Tarjányiho. Aj keď pri výučbe pomáhalo vojenskí inštruktori z posádkovej hudby, celá váha a zodpovednosť spočívala na vedúcom súboru. Dvojsázový výcvik, individuálna výučba priniesli však svoje ovocie.

1. máj 1960 je pamätným. Tridsať mladých ľudí vo veku 13 – 18 rokov, z toho 7 dievčat, sa predstavilo publiku. Tri rezké pochody zaznievali ulicami mesta Prešov. Všetci hrajúci pyšne vykračovali na čele s dirigentom a tí, ktorí ešte nevedeli, že Prešov je prvým mestom, ktoré má mládežnícku dychovku, obdivovali ich radosť z hry, mladosť, krásu, elán a vytrvalosť.

V roku 1961 dychový orchester prechádza do Okresného domu pionierov a mládeže, ktorý mu vytvoril lepšie podmienky. Umelecké vedenie sa rozšírilo o dvoch učiteľov – dirigentov, p. J. Boldižára a M. Olejárnička žiakov p. Tarjányiho. Odzrkadlilo sa to prílivom žiakov a nácvikmi, ktoré sa začali zameriavať aj na prípravu súťaží, vtedy, Súťaž tvorivosti mládeže. Úspech sa dostavil už v roku 1962, keď orchester získal 1. miesto a postup do Ústredného kola STM v Bratislave.

Od tohto momentu obsadzoval len popredné umiestnenia v rámci Československej republiky v najvyšších kolách. Vrchol dosahuje na celoštátnej súťaži – V. Kmochov Kolín. Celkovo 12 dychových hudieb z toho 3 zo Slovenska. Každý vie, že kolískou dychoviek sú Čechy. Zmiešané pocity p. Tarjányiho pred odchodom mali opodstatnenie. Orchestr sa nedostalo toľko pozornosti, ako by si bol zaslúžil. Bolo to však zbytočné. Prečo? Posúdťte:

- celkovo 2. miesto dychový orchester ODPaM Prešov, Slovensko
- 1. miesto povinná skladba pre všetky orchestre, J. Praveček „Maminčina pohádka“ dychový orchester ODPaM Prešov
- najlepší sólistický výkon Štefan Foltín, trumpetista, skladbou N. Rossi „Večierka“ dychový orchester ODPaM Prešov

Čo dodáť?

VĚDKA chlapci a dievčatá.

Nemožno nespomenúť Podtatranské festivaly v Poprade. Od prvého súťažného vystúpenie t. j. III. ročníka získava každým rokom prvé miesto a tým cenu Amati Kraslice, ktorá je potuvná a ktorú získava natrvalo. Bratislavčania t. j. orchestre, dirigenti, inšpektorí, robili, čo mohli, aby Prešov vyknokautovali.

Aj Cheb má festivaly, nie súce súťažné. Dostať sa tam je skutočne ťažké. Veď tam vystupujú súbory z celého východného a západného bloku. Prešov – východ republiky reprezentuje opäť presvedčivo. Zaslúžili umelec p. J. Praveček nešetrí chválou na adresu p. Tarjániho a jeho „detí“. Zahraničné zájazdy a festivaly, však Prešov obchádzajú. Dostávajú sa tam prevažne české súbory, prípadne Bratislava.

2.1. Zahraničie

16. 8. -19. 8. 1965 – Zakopané – Poľsko

– prvý zahraničný zájazd za päťročnú úspešnú činnosť. Deňom sa dostalo odmeny za mimoškolskú prácu za čas, ktorí iné deti využívajú pri hrách, zatiaľ čo ony cvičia.

27. 7. - 4. 8. 1968 – INTER TIE – Veľká Británia

– konečne vytúžení zahraničný zájazd. 47 hrajúcich a 9 dospelých nastúpilo ťažkú cestu. Ale príchod domov bol naopak ľahký a šťastný. Deti reprezentovali vynikajúco. Rozšírili pojem československá muzika o slovenskú. Na každom konciere podali obdivuhodné výkony. Svedčí o tom aj televízna nahrávka s anglickou kráľovskou kapelou. Články v anglických novinách nešetrili chválami. Jednoducho sme neurobili hanbu.

13. - 14. jún 1970 – Frankfurt (Oder) – Pressefest – NDR

– priateľský a milý zájazd. Oslavy, na ktorých orchester zožal veľký úspech, boli veľkolepé. Organizátori však boli nešťastní, že netušili takú špičkovú úroveň orchestra, a preto by boli náležitejšie využili jeho kvality. Hral pri sprievode mestom, ale absolvoval koncerty v meste aj v kúpeľoch Bad Saarow.

6. 7. - 15. 7. 1973 – Jugend und Musik in Wien - Rakúsko

– prvý zahraničný a súťažný festival. Z 21 orchestrov boli iba 4 zo zahraničia t. j. ČSSR, NDR, NSR, Holandsko ostatné z Ameriky. Počty členov sa pohybovali okolo 100 a viac a náš mal 35 – malá hŕstka v kope sena. Zvuk oproti ostatným bol slabší. Výkon však predsedom poroty Dr. Rewellim – EXCELLENT ! (Výborne, vynikajúco.)

27.4. - 2.5. 1979 – Halle – Neustadt – NDR (do roku 1989 viackrát vzájomná výmena)

– bol plný programu, ale bez súťaží v krásnom prostredí s príjemnými ľuďmi

Úspech zožali bicistky – Olejarníková, Tarjányiová, Veverka Július. Zvlášť činelistka Anna Tarjányiová demonstrovala širokú škálu možností ovládania tohto tak neobľúbeného nástroja. (Mala dobrú kolegynú, ktorá ju zasvätila do tajov tohto nástroja Evu Gelleovú.)

13. – 22. 8. 1981 – Ózd – Farkaslyuk – Maďarsko

– opäť výmenný zájazd. Získali sa nové poznatky, priateľstvá, odpočívalo sa v krásnom prostredí.

2.2. Štatistika

Niekolko faktografických a štatistických údajov z kroník zakladateľa orchestra pána Tarjániho za obdobie 1959 – 1984 t. j. 25 rokov

- z podnetu OV KSS v Prešove v školskom roku 1959/60 bol založený dychový súbor „Červená šatka“ pri Jedenásťročnej strednej škole v Prešove, Mudroňova ul. Zakladateľ a umelecký vedúci pán učiteľ Viliam Tarjányi.
- 1. máj 1960 prvé úspešné predstavenie sa verejnosti
- po prvýkrát v Prahe, Ústredné kolo Súťaže tvorivosti mládeže v Prahe, máj 1961
- školský rok 1961/62 presídlil orchester pod novú strechu t. j. Dom pionierov a mládeže v Prešove
- po prvýkrát v Bratislave, Ústredné kolo STM v Bratislave, 22. 6. 1962 (druhé miesto)
- prvá nahrávka v čsl. rozhlase v Košiciach, 24. októbra 1962
- 1. verejný koncert 30. apríl 1963 o 14. hodine v sále PKO Prešov,
- druhýkrát v Prahe, účasť na celoštátnych oslavách 21. – 30. jún 1964 z príležitosti 15. výročia PO ČSM
- prvý zahraničný zájazd do Poľska 16. – 19. 8. 1965, Zakopané
- stretnutie pionierov s predstaviteľmi strany a vlády v Rovišti u Příbrami v dňoch 25. 6. – 4. 7. 1966
- novoročná slávnosť pionierov na Pražskom hrade, (Španielsky sál) Praha, 1. 1. 1967. Účinkovanie v hlavnom programe
- celoštátna súťaž dychových hudieb mladých, V. Kmochov Kolín 23. – 25. jún 1965 (druhé miesto)
- prvý priamy prenos z Košického televízneho štúdia v relácii „Vysielanie pre deti“, 20. august 1967
- medzinárodná súťaž INTER – TIE v Middlesbrough, Veľká Británia, 27. 7. – 4. 8. 1968
- po prvýkrát účasť na medzinárodnom festivale dychových orchestrov mladých FIJO Cheb, 3. – 5. júl 1970

- pod taktovkou zaslúžilého umelca p. J. Pravečka, 500-té vystúpenie. 22. máj 1971, Poprad (II. Podtatranský festival detských dychových orchestrov)
- prvý film Bratislavská televízia nakrútila s dychovým orchesterom v dňoch 4. - 5. júna film pod názvom „Štúdio plné nôti“. Premiéra tohto filmu bola 3. augusta 1971 o 18. hodine
- jubilejný 10. výročný koncert, 16. máj 1972 Prešov
- minister kultúry SR p. M. Válek udeľuje čestný titul zaslúžilý pracovník kultúry Viliamovi Tarjányimu za mimoriadne pracovné úspechy v záujmovej umeleckej činnosti, 26. 10. 1972, Bratislava
- po prvýkrát v histórii mesta Prešov, udeľovanie Ceny mesta Prešov, 14. jún 1973. Pán Tarjányi, dirigent orchestra ODPM v Prešove za prácu s dychovým orchesterom menovite za úspechy dosiahnuté v roku 1972
- vystúpenie v poradí č. 1000!, 1. september 1973, VIII. celoslovenské dožinky v Nitre
- jubilejný 20-ty 1. máj 1979 dychového orchestra ODPM Prešov sa uskutočnil v Halle-Neustadt NDR
- jubilejný XX. výročný koncert dychového orchestra, 17. máj 1982, PKO Prešov.

Od vzniku orchestra, keď začal účinkovať pre verejnosť t. j. od mája 1960 do júna 1987 naštudoval a odohral repertoár v počte 439 skladieb. (Repertoár zaznamenávaný zakladateľom súboru. Je autentický, bohatý na žánre.)

Od roku 1963 do roku 1984 niektoré skladby zazneli, respektívne boli zaradené do programu výročného koncertu, 4-krát. Sú to:

1. J. Praveček	Mamkina rozprávka
2. V. Tarjányi	Nestor – kvapík, úprava A. Nahacký
3. A. Dvořák	Slávnostný pochod
4. J. Kofroň	Rozmarné pozauny

Od založenia orchestra po september 1984 sa vystriedalo v orchestri 271 hrajúcich muzikantov.

Počet koncertov, vystúpení za uplynulých 25 rokov:

Koncerty	606
Oslavy	677
Výchovné koncerty.....	98
Súťaže	34
Festivaly	28
Rozhlas	31
Televízia	19
Zahraničné koncerty.	54
Pohreby	19
S p o l u	1588

Prečo iba za 25 rokov, keď v tomto roku orchester slávil 40. výročie? No coment! Pán Tarjányi už nie je medzi nami. A iní?!?

Žiada sa ukončiť slovami pána Tarjányiho, zakladateľa, Mládežníckeho dychového orchestra Prešov, zaslúžilého pracovníka kultúry SR z poslednej strany kroniky: „Je to minulosť – Stop!, šediny, vrásky – Stop!, nezabudnuteľné dojmy – Stop!, rekviem – Stop!“ KONEČNÁ!

Prešov 31. decembra 1984.

3. NAŠI PRVÍ ...

Prvý nábor do súboru sa previedol zo žiakov Jedenásťročnej strednej školy na Mudroňovej ulici. V podstate zo žiakov školy, kde vznikol orchester.

Vo vyučovacom procese, bolo 40 žiakov, z čoho 21 bolo pionierov z tried VI. – IX. ročníka a 19 zväzákov z tried IX. – X. ročníka. Vyučovalo sa denne. Každý voľný čas sa využíval na nácvik. Žiaci s oduševnením chodili na skúšky. Pravidelné skúšky kolektív sa konali vo štvrtok popoludní od 14.30 do 17.00 hodiny, podľa potreby aj častejšie. Učilo sa podľa Pádivého Zborovej školy.

Od januára do mája 1960 zostalo v orchestri tridsať žiakov. Títo aj vystúpili v prvomájovom sprievode. Ktorí to boli?

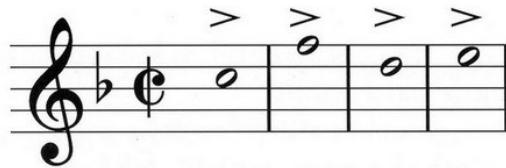
1. Ján Lörinc, klarinet	16. Marián Timko, barytón
2. Jozef Kacvinský, klarinet	17. Ferdinand Szittyai, trumpet Es
3. Stanislava Rumanová, klarinet	18. František Skalina, trumpet Es
4. Dušan Eremiáš, klarinet	19. Štefan Foltín, trumpet Es
5. Michal Humenný, klarinet	20. Stanislav Sabol, trumpet Es
6. Milan Weber, lesný roh	21. Dalibor Kušnír, bastrumpeta
7. Ladislav Rachval, lesný roh	22. Mikuláš Černota, trombón
8. Dušan Pavelka, krídlovka B	23. Štefan Dugas, bas F
9. Daniel Orosz, krídlovka B	24. Jakub Sabol, bas F
10. Jozef Timko, krídlovka B	25. Ján Kmec, bas B
11. Cilka Pinková, tenor	26. Milan Huba, bas B
12. Anton Husovský, tenor	27. Viktor Petruš, v. bubon
13. Eva Schröterová, tenor	28. Matej Krasničan, činely
14. Renata Ringerová, barytón	29. Rudolf Berko, m. bubon
15. Anton Frič, barytón	30. Michal Onofrey, m. bubon

4. O NÁS NAPÍSALI

PREŠOVSKÉ NOVINKY

Jednoročné JUBILEUM

Bolo to práve v decembri minulého roku, keď z podnetu krajského byra KSS v Prešove bolo vytvorené hudobné teleso: Dychový súbor Červená šatka. Odvtedy z budovy II. JSŠ na Mudroňovej ul. rozliehali sa prvé tóny do okolia. Tridsať päť horlivcov denne brúsiло prvé zvuky, ktoré v májovom sprievode mali príjemne prekvapiť prešovskú verejnosť svojimi rezkými pochovými melódiami. Koľko hodín, trpežlivosti a voľného času museli obetovať členovia súboru tak šlachetnému cieľu.

Súbor pod vedením s. Tarjániho splnil svoj záväzok. V májovom sprievode vystúpil a nejeden z občanov Prešova obdivoval hudobníkov – ich dielo, ktoré vzniklo za tak krátkej čas.

Súbor neostal nič dlžný ani verejnosti mimo Prešova. V priebehu svojej činnosti od 1. mája 1960 vystúpil 51 raz.

Pre obohatenie repertoára súboru skomponoval riad. hudobnej školy, hudob. skladateľ, nositeľ vyznamenania Republiky rád Ján Pöschl pochody: Pionieri, vpred a pochod V našom šíku.

Minuloročný víťaz krajského kola STM aj toho roka sa pripravuje a poctivo nacvičuje nový program, s ktorým sa predstaví na súťaži STM 1960.

K jednoročnému jubileu blahoželáme a prajeme mladým muzikantom veľa úspešných vystúpení.

1959 – 1960

PREŠOVSKÉ NOVINY

V dňoch 6. až 8. apríla 1961 prebiehal v Prešove V. ročník Krajskej súťaže STM. Medzi mnohými súbormi víťazom v druhej kategórii sa stal pioniersky súbor Červená šatka pri II. JSS, ktorý tak pekný úspech dosiahol systematickou prácou pod vedením súdr. Tarjányiho.

Na zábere súdr. Tarjányi a časť súboru.

—dlák—

**OSVETOVÉ
novosti**
PREŠOVSKÉHO OKRESU

JUL. 1962

ROČNÍK: I. číslo: 10.

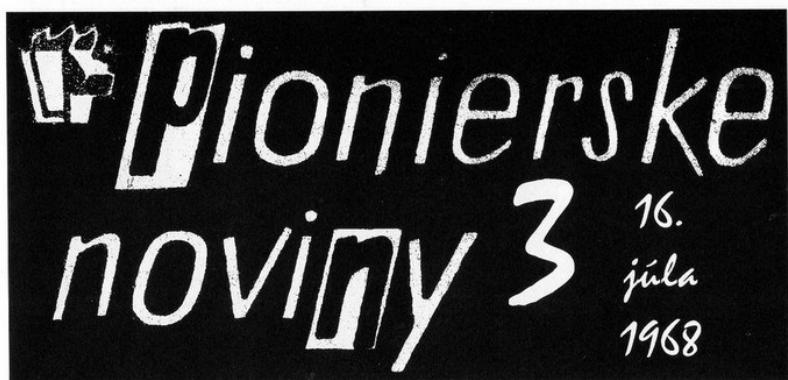
ÚSPĚŠNÍ
AJ V BRATISLAVE

Tohoročná súťaž tvorivosti mládeže priniesla vďaka aktívnej práce súborov ĽUT a sústavnej metodickej pomoci zo strany Okresného osvetového domu v Prešove pre nás okres veľmi milé prekvapenie. Už v minulých číslach Osvetových novostí sme písali o krásnom umiestnení sa jednotlivých divadelných, estrádnych

a spevácko-tanečných súborov. Dnes sa zmienime o jednej dychovej hudbe, ktorá nás čestne reprezentovala na Ústrednom kole STM v Bratislave. Ide o dychovú hudbu Domu pionierov a mládeže v Prešove, ktorú viedie obetavý osvetový pracovník súdr. Viliam Tarján i.

Súbor Červená šatka toho roku reprezentoval nás okres na Ústrednom kole STM v Bratislave, kde vo svojej kategórii obsadil druhé miesto. Teraz sa pripravuje na Krajský festival dychových hu dieb vo Vysokých Tatrách.

Dychovke DPM v Prešove aj touto cestou srdečne blahoželáme k úspechu a želáme jej do ďalšej práce veľa zdaru.

Celoslovenský zraz mladých turistov

S muzikou na trase

Ranná hmla zahaľovala už len končiare najvyšších jedlí a borovic keď zo strán začali schádzať prúdy mladých turistov na slávnostné otvorenie zrazu. Za zvukov fanfár vynášal čestný oddiel Červenú zástavu PO ČSM na Slovensku. Viac ako 1600 pionierov a zväzákov si vypočulo príhovor tajomníka ÚV ČSM súdruha Haniska. Hudba zahrala pochod a krajské delegácie sa vydali na putovanie po prvých trasách.

● Videli ste už v našom tábore pionierov s ligotavými hudobnými nástrojmi? Ale hrať ste ich iste počuli. Aj nás zaujala hudba Prešovčanov a tak sme si zašli za vedúcim, súdruhom V. Trajánym a položili sme mu niekoľko zvedavých otázok.

10

○ Kedy ste založili súbor?

Náš súbor hrá od decembra 1959.

○ Chodíte aj na STM? Ako ste sa umiestnili?

— Samozrejme. A úspešne. Neraz sme sa už prebojovali aj do ústredného kola, raz sme obsadili druhé miesto.

○ Kde všade ste už vystupovali? A ako boli s vami spokojní poslucháči?

— Navštívili sme Prahu, Bratislavu, Košice a Svidník... Všade nás veľmi srdečne vítali, vždy sme mali dojem, že nás radi počúvajú.

○ Prečo ste prišli na zraz turistov?

Pozval nás SÚV ČSM za našu dobrú prácu. Ochotne sme pozvanie prijali. Dobre sa tu cítime.

○ Vaše plány do budúcnosti?

Chystáme sa na ústredné kolo STM a oslavy 20. výročia Slovenského národného povstania.

PROLETÁRI VŠETKÝCH KRAJÍN, SPOJTE SA!

Východoslovenské noviny

ORGÁN VÝCHODOSLOVENSKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSS

PIATOK 26. júla 1963 • Číslo 177. • Ročník XII. • Cena 30 hal.

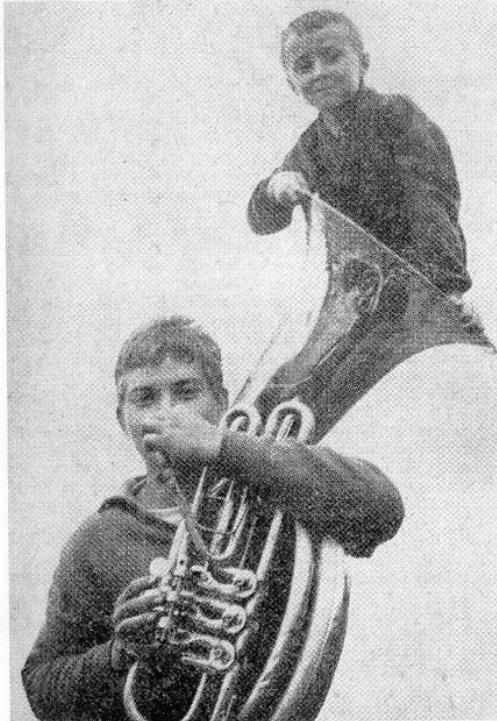
Vyšné Ružbachy
22. – 29. júla 1963

Vítazi STM v Ružbachoch

Ružbachy (Od našej spolupracovníčky Boženy Meššovej) – V stanovom tábore prešovského Okresného domu pionierov a mládeže vo Vyšných Ružbachoch je rušno. V pondelok nastúpil už štvrtý turnus pionierov. Tentoraz sú to členovia dychového súboru ODPaM, víťazi krajského i ústredného kola STM. V priebehu tohto týždňa nielen nacvičovali nový program, ale spoločne trávili voľné chvíle na kúpalisku a na výletoch.

Stáli návštěvníci Vyšných Ružbách poznajú pionierov, členov dychového súboru z verejných vystúpení, ktoré im pripravili minulého roku a tohto roku sa návštěvníkom znova predstavili s novým programom.

Najstarší člen, 16-ročný Ivan Benko, a najmladší člen, 9-ročný Ján Tarjányi, zo súboru ODPaM v Prešove

1963

Foto G. Chrobák

KLADY

Zaslúžený úspech patril mládežníckemu súboru z Prešova. Pri všetkých podujatiach vystupovali chlapci i dievčatá disciplinované s maximálnym úsilím podať čo najlepší výkon. Treba priznať, že si dobre osvojujú a ovládajú aj náročnejší repertoár. Pedagogická práca vedenia súboru a umelecká činnosť mali by sa stať príkladom, lebo otázku prípravy dorastu pre dychové súbory sa nepodarilo všade vyriešiť tak, ako Prešovčanom.

Ľudo Beleš

Východoslovenské noviny

ORGÁN VÝCHODOSLOVENSKÉHO KRAJSKÉHO VÝBORU KSS

SOBOTA 31. augusta 1963 • Číslo 208. • Ročník XII. • Cena 50 hal.

V dňoch 24. a 25. augusta uskutočnila sa v rámci osláv 19. výročia SNP tretia krajská prehliadka dychových hudieb.

Zúčastnili sa na nej najlepšie dychové súborov z nášho kraja: Košice (VSŽ, VAA a LU), Rožňava-baňa, Michalovce, Slavošovce, Prešov a Kežmarok.

Hlavným podujatím krajskej prehliadky bol koncert dychových súborov (so začiatkom o 15. hodine). Zaslúžený úspech patril mládežníckemu súboru pri Dome pionierov a mládeže v Prešove (dirigent Tariani, zástupcovia Boldižár a Olejárnik). Chlapci a dievčatá (!!!) vystupovali disciplinované s maximálnym úsilím podať čo najlepší program. Ich činnosť by sa mala stať vzorom – lebo otázku výchovy dorastu pre dychové hudby sa nepodarilo nikde tak vyriešiť ako v Prešove.

Meno najlepšej dychovky v našom kraji si opäť uhájili súbor VSS z Košíc (dirigent Po-

laško), hoci sme očakávali náročnejší a objavnejší repertoár. Pekný úspech zožal aj dychový orchester VSŽ (kapelník Sedláček, zástupca Motl), i keď prvé stránky svojej kroniky začal písť len pred rokom. Pochvala patrí aj Michalovčanom (dirigent Bera) za príkladné vystupovanie a ukázenú hru. Naše pozornosti neušiel ani tvorivý prístup k partitúre – dokázali, že i z tradičného repertoáru možno ešte veľa vyťažiť. Žiaľ, v kraji máme málo malých dychových zoskupení.

V prehliadkovom koncerte sme uvítali aj súbor z košického leteckého učilišta (vedúci Adam). Aj tu vidieť, že repertoár a zloženie dychových súborov je veľmi vážnym problémom. Dychové hudby ešte stále a rady prehrávajú skladby viac ako desaťročné, dokonca i staršie (tzv. rakúska inštrumentácia má domovskú príslušnosť u mnohých súborov). Veď najpresvedči-

Sviatok dychoviek, a čo d'alej

vejšie sú čísla: z 35 odznelých diel zjavili sa len tri nové (autori: Voříšek, Beleš, Sedláček)!

Na prehliadkovom koncerte dobre konferoval F. Bujdák. Uznanie patrí aj samotným usporiadateľom prehliadky. Oproti predošlým rokom vynikla najmä pekná účasť obecenstva, ktoré s nevšedným záujmom sledovalo prehliadkový koncert (a trval vyše troch hodín) i ostatné podujatia.

Tretia krajská prehliadka ukázala klady i nedostatky na úseku dychových hudieb. Otvorene treba povedať, že súbor si zaslúžia viacerej pozornosti (a to nielen pred 1. májom!!!) nielen po stránke organizačnej, ale najmä umeleckej. Úroveň prehliadkového koncertu, zväčšujúci sa počet rozpadávajúcich sa dychoviek, sú vážnym mentom. Je pravdou, že situácia je kritická, no dá sa riešiť. Súbory právom očakávajú pomoc a serióznu metodickú starostlivosť.

Ľudo BELEŠ

PREŠOVSKÉ noviny

Prešov 14. júla 1964 • 30 hal. • Ročník VII. Číslo 28.

Tak už sme zasa doma

Prešovčania nadchli Prahu

Dychová hudba Domu pionierov a mládeže, ktorú vedie obetavý pracovník a nadaný hudobník súdruh Viliam Tarjáni so s. J. Boldižárom, je už dávnejšie známa prvenstvom medzi poprednými dychovkami v našej republike. Vedľa naši mladí hudobníci s veľkým úspechom vystupovali každoročne na Súťaži tvorivosti mládeže na jej ústredných kolách v Bratislave, koncertovali pre prešovské i iné publikum. Tohto roku obsadili v STMP zase prvé miesto. Tento fakt im zaručil postup na celoštátne prehliadku STMP v Prahe.

Praha sa v dňoch 21. až 30. júna t. r. vyšnorila ako nevesta do svadobného rúcha. Prebiehali v nej totiž celoštátne oslavy 15. výročia trvania Pionierskej organizácie. Do Prahy sa zo všetkých kútov našej republiky schádzali tisícky pionierov. Medzi nimi mesto pod staroslovňanskými Hradčanmi uvítalo aj dychovú hudbu DPAM z Prešova.

Pražania sa o mladých hosťov z Prešova starali naozaj vzorne, za čo im aj touto cestou vyslovujeme vrelú vdaku. O veľkej popularite našej pionierskej dychovky svedčí o. i. aj fakt, že jej koncerty navštívil aj popredný hudobný znalec Gabriel Vágner, hudobný šef Čs. rozhlasu v Prahe, ktorý ochotne prisľúbil nášmu súboru odbornú pomoc a notové materiály.

Členovia dychovky DPAM dobre reprezentovali náš východ v hlavnom meste republiky. A zo stavežatej Prahy si odnášali okrem nádherných zážitkov aj diplom, za vysoko kvalitnú reprodukciu skladieb. Iste to bude pre našich mladých hudobníkov povzbudením do ďalšej tvorivej práce, do ktorej im želáme veľa húževnatosti a úspechov.

—jm—

PREŠOVSKÉ NOVINKY

3. mája 1966 • 40 hal. • Ročník IX. Číslo 20.
31. mája 1966 • 40 hal. • Ročník IX. Číslo 22.

Mládež na pódiu

Aj domáci autori • „Suita pre trombón“ milým prekvapením

V minulých dňoch sa predstavil v PKO prešovskej verejnosti Dychový orchester pri ODPaM v Prešove slávnostným koncertom. Už úvodná zdravica z filmu „Nezabudnuteľný rok 1919“ od D. Šostakoviča slubovala zaujímavé usporiadanie a výber uvádzaných skladieb. Aj keď nám snáď chýbali „tradičný“ koncertný valčík a operná predohra, nemyslíme, že sa zo-stavovatelia chceli týmto a podobným skladbám vyhnúť z dôvodov technickej náročnosti. Toto 40-členné teleso pozostáva z mládeže vo veku od 12 do 18 rokov, ktorej je pochopiteľne bližší rytmus a hudba dnešných čias, teda prevažne tanečného charakteru a ktorá ju hrá s plným zápalom mladíckej výbušnosti. Táto vlastnosť sa plne prejavila v skladbách J. Šlitra, M. Böthera a R. A. Dvorského a najmä vo vydarenom „Mládežníckom tanci“ domáčich autorov V. Tarjániho a A. Nahackého. Ľudový folklór bol zastúpený dvoma skladbami K. Pádivého „Tancujem, tancujem“ a „Slovenským tancom“, tiež „Čardášovou zmesou“ J. Pöschla. Program dopĺňovali dve vkusné polky J. Pravečka a L. Beleša. Milým prekvapením koncertu bola Petríkova „Suita pre trombón“ a náročným sólistickým partom v podaní bývalého člena orchestra, teraz poslucháčom Štátneho konzervatória v Bratislave, veľmi talentovaného Mariána Nepelu. V ďalšej Petríkovej skladbe „Suita pre dve trubky“ v podaní Š. Foltína a Š. Nižníka, dokázali obaja sólisti, že patria k oporám orchestra. Skupiny trumpet spolu s výbojnými posaunistami pôsobia najucelenejšie. V programe nechýbal ani náročný Cikkerov „Pochod povstalcov“ a Smatkov záverečný pochod „Bránky, body, sekundy“. Pri dirigentskom pulte sa vystriedali umelecký vedúci a zakladateľ telesa V. Tarjáni, ktorého bezpríkladný elán, cieľavedomá cesta a obetavosť začína stále markantnejšie prinášať svoje ovocie, ďalej jeho asistenti M. Olejarník a J. Boldižár, ktorí spolu pripravili vďačnému obecenstvu radostný večer, plný umeleckých zážitkov.

R.Š.

Koncert dychovky mladých

V prvomájovom sprievode, tak ako každý rok, aj teraz vyhrali do sprievodu a pochodu pracujúcim členovia Dychového orchestra pri Okresnom dome pionierov a mládeže. S nadšením a vďačne ich verejnosť počúva pri rôznych príležitostiach, na ktorých už po niekoľko rokov vystupuje s veľkým úspechom. Činnosť tohto jediného detského dychového orchestra vo Východoslovenskom kraji bola ohodnotená už v roku 1962 v ústrednom kole STM v Prahe, kde sa umiestnil na II. mieste.

V súčasnosti má orchester mimo fagotov a hoboje obsadené všetky nástroje a pripravuje sa na IV. slávnostný koncert, ktorý bude 10. mája 1966 o 19. hodine v sále PKO. Z populárnych skladieb predvedie Wicketta od Böthara z rovnomenného filmu, koncertnú suitu pre pozón a orchester od Antona Petríka, od toho istého autora tanečné predvedenie pre dve sóla trúbky a orchester (slowrock, letkiss, samba), od Jána Cikkera Pochod povstalcov, Šostakovičovu Slávnostnú zdraviciu, od Viliama Tarjániho Mládežnícku veselicu a ďalšie. Dirigentmi tohto dychového orchestra mladých sú vedúci dirigent Viliam Tarjáni, Jozef Boldižár a Michal Oleárník.

ROVIŠTĚ

TANČILO A ZPÍVALO

Být členem kultúrní delegace na Setkání pionýrů s představitelem strany a vlády, to je na jednu stranu ohromně krásné, protože se můžete po táborech procházet v krojích, určitě se každý na vás podívá, ohlédne se a ještě se usměje. Ale na druhou stranu je to pořádná práce. Proč? Protože dopoledne zkoušíte se souborem a odpoledne běháte, lezete, skálete, jezdíte jako všechny ostatní pionýři z tábora. A když je večer, sednou si oni na deku do trávy, dívají se a „kultúrníci“ překonávají trému, zpívají, tančí, hrají. Rádi, s ohromnou radostí, že všechno dobře jde a že jim diváci tak plácejí.

Komu tleskat více? Snad o odstín silněji dechovce z Prešova, která hrála již při desátém i patnáctém výročí založení PO ČSM a byla letos vyznamenána diplomem ÚV ČSM za to, že už tak dlouho rozdává dobrou náladu.

Sedím na dece, koukám na dechovku a najednou se mi zdá, že buben tluče sám. Nikoho není vidět, a přece buben, jako jinde basa, tvrdí muziku. Už mi to nedá, musím se jít na toho malého kluka podívat. Ten malý kluk nosí sukňu, jmenuje se Anička Tarjániová a chodí do šesté třídy. Stojí u bubnu v pozoru, patky k sobě špičky od sebe, napjatě se dívá na kapelníka, ten mávne taktovkou a Anička začne bubnovat. Špičkovy boty si klepe do taktu, tluče bez not, a když taktovka spadne, povídá Anička paličku ze strany na buben a je z ní docela obyčejná malá tmavovlasá holka s pihami na nosíku. Jak však vezme paličku, je „někdo“!

Anička, když hraje, tak hraje. „Otecko“, to je opravdu Aniččin tatínek, je přísný, muzika je pro něho vše. Měli v kapele bubeníka, kluka velkého, ale nechodil pravidelně, toulal se, doma si na něho stěžovali. Otecko se dlouho nerozmýšlel: „Aničko, půjdeš k bubnu, brzy se to naučíš!“ Anička není zbytečně muzikantská dcera. Hraje pět let na housle a prvním rokem tluče na buben.

Vidět ji za bubenem skoro není, ale zato slyšet ji je pořádně. A dokud nevyrostete, půjde se asi každý podívat, jak to, že ten buben hraje sám . . .

Všechny dohromady spojuje jedno velké trápení, které je přitom malíčké a docela roztomilé. Jsou to polní myšky, kterým bylo při dešti

příjemnější ve stanu, protože tam bylo sucho a navíc něco na Zub. Dokud chodí taková myška jen na koláče a chleba, taj budí, ale jak začne s teplými kalhotami a větrovkou, to už je trochu moc. A ona začala.

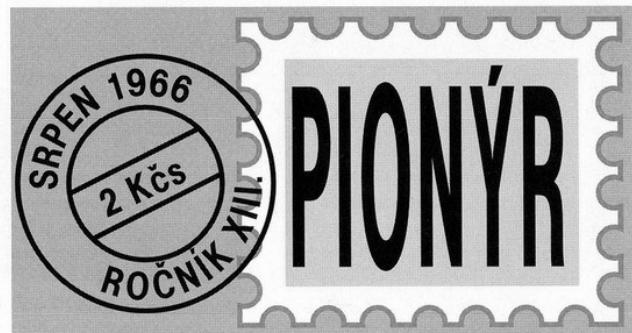
Kdyby se taková myška objevila před Marienkou Lechmerovou z prešovského dívčího noneta při vystoupení, pak by asi soubor přestal zpívat, protože by Marienka utekla, omdlela, možná i umřela. Naštětí myšky obvykle na pódiu nelezou, takže noneto mohlo zpívat jako slavné. V krojích, s bílými šátečky na hlavách jsou skoro jedna jako druhá. Ale zkus s nimi být chvíliku ve stanu v „civilním“!

Potom zjistíš, že Dášena je velkou nepřítelkyní chlapců, což nemohou pochopit ostatní, protože jim se chlapci líbí. Kdyby nebylo Evy, asi by ve stanu nebyl takový pořádek. Mária je spravedlivá, běda, když některá ublíží druhé. S tou si to Mária vyřídí. O Marience a myších už byla řeč. Marika, když zpívá halekačku nebo trávnici, má skoro andělský výraz. Když však vrzne dixilend, anděl se změní v čertíka, s kterým čerti šijí. Chee být zpěvačkou, a možná že jí to vyjde. U Helenky musíte počítat s náladami. Překypuje smíchem a šarmem, ale najednou jí chytí nálada „zachraň se, kdo může“. Ivka je vážná, Elvíra dobré píše a chce být novinářkou, Marienna si sice stěžuje na to, že forma jejího nosu neodpovídá jejím představám, ale když vezme tužku do ruky a začne kreslit, na takovou malíčkost, jako je nos, zapomene. Kreslí dobré, hlavně karikatury.

Tleskat upřímně a dlouho jsme museli všem 215 členům kulturní delegace: tanecníkům z Komárna, dixilendové skupině, Gottwaldovskému pěveckému souboru. Každý z nich se svým uměním podílel na dobré náladě hostů i táborských na Rovišti v prvních dnech července 1966.

—elk—

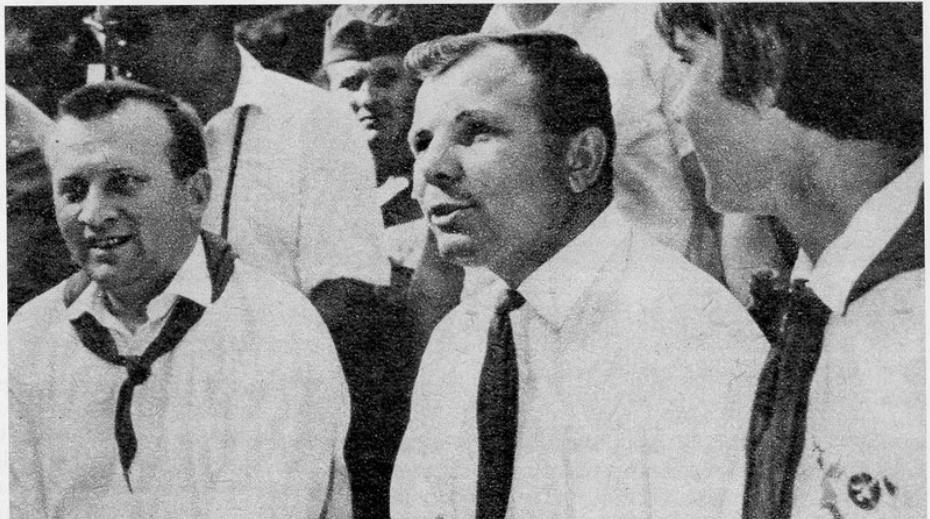
Foto Zdeněk Vackář

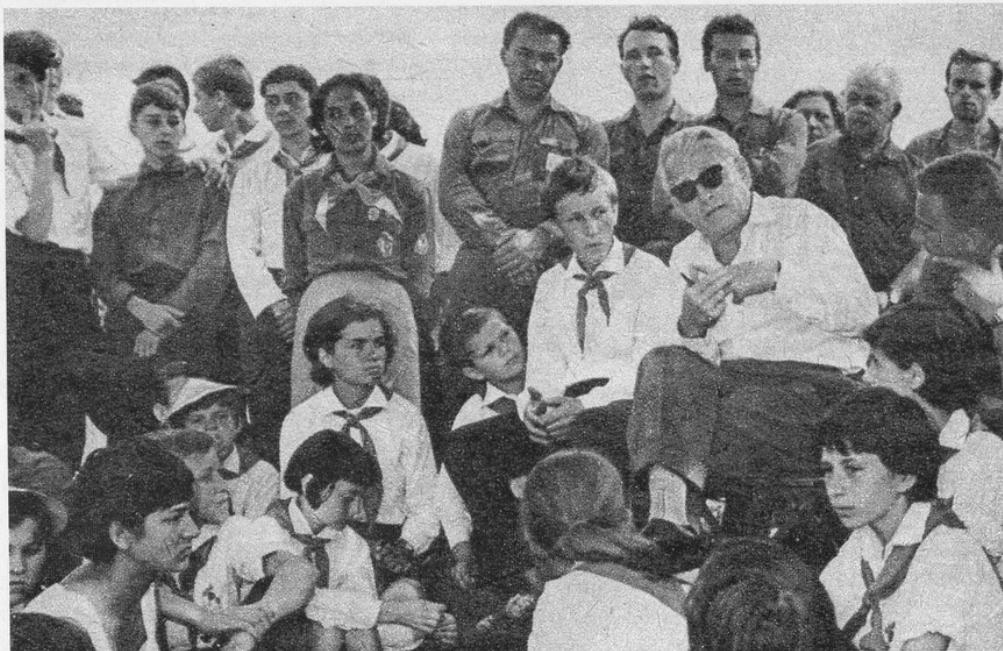

Stretnutia, na ktoré sa len tak ľahko nezabudne

Jurij Gagarin medzi pioniermi v Rovišti v Příbrami

A. Novotný, prezident republiky beseduje s pioniermi v Rovišti

pionýrské noviny

37

Orgán ústředního výboru Československého svazu mládeže a ústřední rady Pionýrské organizace ČSM • 6. ledna 1967 • Cena 30 hal. • Ročník XVI.

Už po desáté novoroční pionýrský

Země se točí, točí
podobá se kolotoči
kde na hvězdách sedí děti ...

Svoje tradičné novoročné stretnutie s prezidentom republiky Antoním Novotným a ďalšími predstaviteľmi strany a vlády začalo šesťsto pionierov v hľadisku Španielskej sály a dvesto ďalších na pódiu dvojhodinovým pásmom spevu, tancov a hier pod názvom „KOLOTOČ“. Svojím umením nadchla najmä pionierska dechovka z Prešova a krojané tanecnice z východoslovenskej obce Čirč.

Vérka zpočátku jen doufala. V souboru je mnoho chlapců a děvčat, všichni budou chtít ukázat, co dovedou – a umějí skutečně hodně. Ještě v šatně se

KOLOTOČ

na Pražském hradě

nám svěřila: „Mám trochu strach... snad spíš tréma – před soudruhem presidentem člověk nevystupuje každý den.“

Kolotoč ve Španělském sále Pražského hradu roztáčí pionýrská dechovka z Prešova. Bubenice o něco větší než buben, za činelistku by se nemusela stydět ani dvorní kapela anglické královny. Chvílku předtím seděli za scénou, poslouchali u tranzistoru tanecní hudbu... Jak to? Jste přece dechovka, ne? Jaká hudba se vám vlastně líbí nejvíce? Druhá Beata dáva přednost zábavné: „Ale vlastně ostatní si také ráda poslechnu...“

„Máme ohromou radost, že jsme tady. Ostatním přejem, aby sem mohli také jednou přijet. Ale budou se muset tak jako my něco naučit...“ Hodiny, dny a měsíce neúprosného „tréninku“ předcházely tomuto byť skromnému, přesto však historickému výroku. Ano, historickému, vždyť za několik vteřin vypukne už desáté novoroční setkání...

Venu už je dávno tma, na scéně sedí připraven orchester Slávy Kunsta a Prešovská pionýrská dechovka, Španělský sál se znovu plní.

Učíme se valčík. Aktivisti Domu dětí a chlapci a děvčata ze Seče předvádějí uprostřed sálu základní kroky. Každá jejich skupina je jakýmsi centrem řetězové reakce, kolem se tvoří páry, kluci jakoby dnes ztratili odedávny protiholčičí zápas. Mírně zrůžovělí, často o hlavu menší se vznázejí kolem děvčat jako tanecní mistři... Přichází nový tanec, chvílička zmatku – a už to jde, znova „zpracovali“ aktivisté – a nako nec letkis...

V kole sa točí i naše stará známa Vérka, směje se, mává nám a veselé volá: „Bylo to prima! A vůbec nic jsem nezkazila!“

Na shledanou v létě...

prešovské noviny

Orgán NV
okresu Prešov

PIATOK, 27. apríla 1990
C. 42. Ročník XXXIII.
Cena 1 Kčs

chester so sólistom Štefanom Foltínom zahrával Večierku – Silencium. Gagarinov autogram zdobí jednu z „pochodových“ knižiek dychového orchestra mladých. Nezabudnuteľné dojmy zanechali aj ďalšie súťažné i ne-súťažné vystúpenia, napríklad koncert v Paláci republiky v Berlíne. Na V. ročníku Kmochovho Kolína hodnotila porota účinkovanie veľmi vysoko. Len tak-tak unikla zlatá... S najlepším programom vystúpil pod starobylým hradom Matúša Čaka, na festivale v Trenčianskych Tepliciach. Úspechy na podtatranských festivaloch dychových súborov boli korunované ziskom prvých miest vo svojej kategórii. Získal aj putovnú cenu Amati Kraslice.

Dychový orchester mladých je liahňou fundovaných orchestrálnych hráčov. Niekoľko desiatok jeho členov – od chovancov pôsobí ako poloprofesionáli, ba aj ako profesionáli v iných orchestroch. Začiatkom šesdesiatych rokov bolo na Slovensku iba 10 mládežníckych dychových súborov. Dnes ich máme už takmer sto! Na tomto rapičnom vzostupe má podiel aj dychový orchester mladých pri Okresnom dome detí a mládeže v Prešove. Netreba zabúdať, že v tomto úsilí mu veľmi pomáha aj prešovská ľudová škola umenia.

VILA BUBENÍK alias VILO TARJÁNYI

Dychový orchester mladých oslávil tridsiatku

Tlieskal im aj Bernstein...

Prešlo už 30 rokov od vzniku prvého dychového orchestra mladých v Prešove. Začal pôsobiť od 1. septembra 1959 v strednej všeobecnovzdelávacej škole na Mudroňovej ulici a dostal názov Červená šatka. Zo 40 prihlásených adeptov prešlo „sitom“ tridsať, z toho 4 dievčatá. V školskom roku 1961/62 – v rámci reorganizácie školstva – sa prestáhoval do bývaleho Okresného domu pionierov a mládeže v Prešove.

Toto hudobné teleso získalo obdiv odborníkov aj širokú publicitu v tlači, rozhlase aj v televízii. V Anglicku bol pred príchodom orchestra mladých známy iba pojem česká muzika. Po vystúpeniach si ho doplnili pojmany slovenská hudba alebo československá hudba v podaní Slovákov. Vďaka systematickej práci hravo absolvoval okresné a krajské kolá rozličných súťaží, na ktorých poväčšinou získaval prvé miesta. V Bratislave raz odborná porota hodnotila výkon jeho členov ako objav súťaže. Raritou vystúpenia bolo šesť heligónov – dnes je to už iba sen...

Hľadiac retrospektívne na úspechy orchestra mladých zalistujeme v kronike jeho zakladateľa. Je tu zachytených približne 2000 vystúpení, koncertov, festivalov, zá-

jazdov a vôlebe putovaní šírym svetom. V orchestri sa za 30 rokov vystriedalo okolo 350 členov. V repertoári zaregistrovali asi 500 skladieb rôzneho žánru. Hrali aj diela klasíkov, ako L. van Beethovena, W. A. Mozarta, J. Brahmsa, B. Smetanu, A. Dvořákova, M. Moyzesa a podobne. Nezabudnuteľné zostanú koncerty na Pražskom hrade, v Rovišti, v Chebe. Zvlášt' treba vyzdvihnuť stretnutie zoči-voči s prým kozmonautom sveta Jurijom Gagarinom, ktorému na vlastnú žiadosť or-

PREMONSKÝ UČERNÍK

STREDA
20. VI. 1990
Ročník I.
Číslo 77
Cena 1 Kčs

... a pamätaš si, ako sme museli maširovať v Rovišti ... pána, to teda bol zážitok. Áno, áno, ale na lodi z Anglicka ste všetci spali ako „šajty“ rovno na palube ... Netáraj, to vôbec nebolo tak ... preboha, toto že je Feri!

V ten štvrtkový večer, už pred slávnostným koncertom mládežníckej dychovky, zurčal vo vestibule PKO smiech, padali vrúcene objatia a stísky rúk. Bolo až dojimaté dŕbať sa, ako sa na tvároch zrelých štyridsiatnikov náhle rozscecovali lampičky spoločných spomienok, zážitkov z detských čias, ktoré oni – na rozdiel od svojich vtedajších rovesníkov, trávili na nespočetných nácvikoch, cestách a necestách so známu „pionierskou“ dychovkou.

Viac ako samotný koncert – a ten vskutku potvrdil doterajší výborný zvuk orchestra, nás zaujímali názory tých, čo to s dychovkou ľahali od samého začiatku. Slovo na úvod nesporne patrí **Viliamovi Tarjányimu**, zakladateľovi a dlhorocnému dirigentovi dychovky, ktorý na stretnutí bývalých členov povedal: – Mnoho tu prítomných tvári už vôbec nespoznávam. O jed-

nom som však dôdnes presvedčený – naša dychovka dávala a dáva cennú prfležitosť talentom, ktoré by sa inak stratili vo víre života. S orchestrom sme pochodili

kus sveta, a bol by som rád, keby sa súbor opäť trochu rozbehol, keby dostal pozvanie aj do iných krajín. Hanbu by iste neurobil.

Jozef Boldižár, organizačný vedúci a dirigent orchestra prežil s dychovkou tiež kus svojho života, viac ako 10 rokov, plných práce, ale i dobrey zábavy, o ktorú pri žiadnych hudobníkoch nikdy nebýva nádzra:

– Spolu s pánom Tarjánym a M. Olejníkom sme odchovali množstvo mladých hudobníkov.

Mládežnícka dychovka DDaM si pripomenula svoje tridsiatiny

HRALI AJ GAGARINOVI

Švandy bolo pritom viac ako dosť – chodievali sme na spoločné turistické výlety, pešie putovania – to boli motívacie pre vzorných členov. Spomínám si, ako sme v Rovišti u Pribramy hrali Gagarinovi na jeho želanie Silencio ... Stále nás obchádzal, nakukoval do nôta, až potom sa priznal, že on sám kedysi hrával v detskej dychovke. Mrzelo nás však, že bývali „šéfovia“ mesta a okresu si na nás zvyčajne spomenuli len vtedy, keď sa bolo treba niekde reprezentovať. Verím, že teraz už tomu tak nebude.

Výskou najväčší, príslušnosťou k dychovke najstarší, upútal našu pozornosť **Vlado Šifter**, ktorý na stretnutie pricestoval až zo susedných Košíc: – V dychovke som začal hrať od samého začiatku,

v roku 1960, prvú krídlóvu. Teraz som ženatý, času je málo, ale hudbu som nezradil – prednedávnom som v Košiciach založil tanecnú skupinu, len-tak, aby „reč nestála“.

V dychovke, i keď v menšine, hrávali aj dievčatá. Z bývalej pionierky **Beáty Leukaničovej** medzitým vyrástla šarmatná žena, v jej očiach však pri spomienkach hneď zahoreli nezbedné ohňíčky:

– Hrávala som na barytón a dodnes som povodnáčná pánovi Tarjánymu za moje prvé hudobné kroky, ktoré ma neskôr priviedli i ku klavíru a ďalším hudobným nástrojom. Predstavte si však, že mám dvoch synov, ktorí sa hudbe nevenujú vôbec. A vlastne ... teraz už ani ja.

Tvár **Štefana Nižníka** bola jediná, ktorú som medzi desiatkami bývalých hráčov dychovky hneď spoznala. Prečo? Lebo on jedený zostal dychovke verný až dodnes, ako člen dychovej hudby RKS ho vidame na rôznych vystúpeniach: – Viete, ako som sa dostala k pionierskej dychovke? Tak, že sme sa s kamarátmi chceli „uliať“ z hodín hudobnej výchovy. Kto chodil do dychovky, nemusel už absolvovať hudobnú. A na koniec mi tak prirástla k srdcu ... S odstupom času tento svoj „nerozvážny“ krok považujem za veľké šťastie. A som rád, že aj moji dvaja synovia ma nasledovali – obidvaja sú terajšími členmi dychovky.

Na stretnutí bol prítomný aj pán **Adam Hudec**, predseda Združenia dychových hudieb na Slovensku, ktorého slová sme si nechali na záver kapitoly o úspešnom 30-ročnom pôsobení mládežníckej dychovky v našom meste: – Prešov je jednou z bášt dychovéj hudby na Slovensku. Som pevne presvedčený, že mesto nedovolí, aby v nastávajúcim, pre kultúru ľahkom období, tátu, ale i dychová hudba RKS zakliní. Bola by to nenapraviteľná škoda. (mak)

Slávnostný koncert sa stal ocenením dlhoročnej práce starých členov dychovky i povzbudením mladých hudobníkov do ich ďalšej práce. Na snímke sú tí, ktorí sa o rozvoj dychovky najviac zaslúžili. Zľava Anton Petrík, Jozef Boldižár, Jaroslav Doležal, Anton Nahacký, Viliam Tarjáni a Michal Olejník.

Foto: Milan Kaňavský

Vysoké ocenenie prešovským hudobníkom

ROZDÁVAJÚ VNÚTORNÚ KRÁSU

Už tradične 1. októbra – na Medzinárodný deň hudby – udelenie jedna z najvýznamnejších slovenských hudobných inštitúcií, Slovenský hudobný fond, svoje výročné ceny za aktivity najvýznamnejším osobnostiam vo všetkých sférach hudobnej činnosti. Tohoročné udelenie cien je o to radostnejšie, že medzi ocenenými sú aj tri hudobnícke osobnosti, ktoré sú svojím životom a dielom úzko spojené s našim mestom.

Cena Pavla Tonkoviča
 bola udelená

**doc. PhDr. Františkovi
MATÚŠOVI, CSc.**

za dlhoročnú publicistickú, pedagogickú a vydavateľskú činnosť.

Prešovská rodáčka, hudobná skladateľka **Iris SZEGHYOVÁ**

bola za svoj **Konecert pre violončelo a orchester** poctená **Cenou Jána Levoslava Bellu**.

Cena Karola Pádivého
 bola udelená

Viliamovi Tarjányimu

za dlhoročnú dirigentskú činnosť v oblasti dychovej hudby. Viliam Tarjáni patrí medzi tých vzácných ludí, ktorí zasvätili svoj život formovaniu citlivej detskej duše. Po pri náročnej práci učiteľa ZŠ v aprobácii jazyk slovenský a hudobná výchova sa umelecky aktivizoval aj v mimoškolskej činnosti. Výsledkom bolo založenie detského dychového orchestra. V školskom roku 1959/60 sprvu na vtedajšej JSS a vzápäť pričlenením k vtedajšiemu ODPM vzniká teleso, ktoré si výsledkami svojej umeleckej činnosti čoskoro získalo rešpekt nielen v bývalej ČSSR, ale aj za jej hranicami. Vo Viliamovi Tarjányim malo dirigentskú osobnosť, ktorá nadvázovaním na

skúsenosti získanými spoluprácou s takými odborníkmi v oblasti dychovej hudby, ako boli Ján Pöschl a Karol Pádivý, zaručovala jeho umelecký rast. Zahraničné úspechy v Paríži 1968, v Middlesbourghu 1968, vo Viedni 1973, v Halle 1984, 1986, v Nórsku 1989, na Kmochovom Kolíne

atd., svedčia o výnimočných umeleckých kvalitách tohto dychového orchestra, pod ktoré sa svojím di-

rigentským umením podpísal práve Viliam Tarjáni. Za zmienku však stojí aj mravenčia pedagogická činnosť, ved pán Tarjáni musel častokrát mladých „dychovkárov“ zasväčovať do základov hudobnej abecedy. S jeho dirigentskou činnosťou v mládežníckej dychovke súvisela aj dirigentská práca s vynikajúcim dychovým orchestrom RKS, s ktorým absolvoval desiatky koncertov. Nemenej závažná je jeho skladateľská, upravovateľská a inšumentačná činnosť, ktorá našla trvalé miesto v repertoári nielen prešovských dychových hudieb. Precízne vedená, niekoľko stostranová, kronika z činnosti mládežníckej dychovky pri bývalom ODPM, by bola vďačným objektom ďalšieho odborného spracovania.

Všetkým oceneným, ktorí dlhé deťaťočia modelovali hudobno-kultúrny obraz nášho mesta, srdečne blahoželáme a želáme veľa zdravia, mnoho tvorivých sôl, či krásnu jeseň života.

Karol Medňanský

5. SPOMÍNAME

Jakub SABOL

(účinkoval od januára 1960 do septembra 1962, F bas)

....vďaka dochádzke do hudobnej školy som mal základné znalosti hudobnej náuky. Pán učiteľ Tarjányi to, samozrejme, na hodine hudobnej výchovy poznal a opýtal sa, či by som nechcel skúsiť hrať v školskej dychove. Po skončení vyučovania som prišiel do kabinetu hudobnej výchovy a chcel som hrať na krídlovku. Tam už bolo obsadené. Klarinet tiež. Chcel som odísť a pán učiteľ hovorí, čo by si hneď chodil preč. Tam sa ešte môžu miesta uvoľniť. Neskôr vždy niekto vypadne. Teraz by som potreboval niekoho na basu. Mohol by si skúsiť ako ti to pôjde a uvidíme. Posadil ma pred stojan, kde otvoril školu hry na F bas a po prvej stupnici som, na prvom zoznámení s nástrojom, zahral prvé dve strany cvičení. Vtedy si ma pán Tarjányi zapamätať a i keď by som celkom iste stokrát radšej hral na krídlovku alebo klarinet, snažil som sa ho nesklaňať a odvádzat slušný výkon. Zo začiatku som to všetko robil celkom iste preto, že som chcel pomôcť jemu. Až neskôr, keď sme sa medzi sebou viac poznali, sme asi všetci postupne začali pracovať pre orchester. A niekedy nedávno mi vlastne došlo, že najviac sme pri tom všetkom pracovali pre seba, pre mnoho nádherných zážitkov, na ktoré ja nikdy nezabudnem. Dnes som presvedčený, že z nás, členov dychovky, na to vtedy nikto nepomyslel. Len náš pán Tarjányi o tom celkom iste dobre vedel.

Mgr. Beáta BALAŽIOVÁ, rod. Leukaničová, Prešov

(účinkovala od septembra 1961 do septembra 1966, barytón)

Bol školský rok 1961/62, navštievovala som 7. triedu ZDŠ na Mudroňovej ulici a hudobnú výchovu ma vyučoval pán učiteľ Tarjányi. Jedného dňa ma oslovil, či by som nechcela účinkovať v mládežníckom dychovom orchestri. Kedže tento orchester som poznala, nerozhodovala som sa dlho. Bol mi súdený hudobný nástroj – barytón. Trochu pre dievča veľký nástroj, no zvykla som si. Hodiny spočívali v nácviku techniky fúkania, získavania náktisu, techniky prstokladu pri hre. Noty som už predtým ovládala, navštievovala som totižto súčasne hudobnú školu – odbor klavír. Dnes si už presne nepamätam, no o 2–3 mesiace som sedela ako nováčik v spomenutom orchestri, ktorý pozostával z pôvodných hráčov, účinkujúcich od jeho založenia. Spolu so mnou prišli viacerí noví spoluhráči z rôznych prešovských základných škôl. Začalo pre mňa sedemročné obdobie, kedy väčšinu voľného času som obetovala hudbe ..... Aj napriek tvrdej práci, ktorú sme museli odviesť, človek spomína, len na výsledky, ktoré boli úžasné a priniesli nám uspokojenie. Vytvorili sa medzi nami pekné priateľské vzťahy, ktoré pretrvávajú vo väčšine dodnes.

Jozef BLAŽOVSKÝ, rušňovodič Prešov

(účinkoval od septembra 1961 do septembra 1966, pozaun)

Píše sa september 1961. Na ZDŠ Konštantínova č. 2 prichádza pán učiteľ Tarjányi. Robí nábor nových členov do dychovky. Kedže ja som v tomto roku končil hudobnú školu v hre na husle, prihlásil som sa. Bol som medzi tými, ktorých si pán Tarjányi vybral. Mal som tú výhodu, že som poznal noty. Na hodiny hry na hudobný nástroj – bas trúbku som chodil k pánovi Tarjányimu do hudobného kabínetu na ZDŠ Mudroňova. Po roku nácviku hry na nástroj, v septembri 1962 som sa už dostal do orchestra. Najprv to bol iba pravidelný nácvik hry v orchestri – štvrtok večer, sobota dopoludnia. Postupom času prišli prvé vystúpenia. Najhoršie to bolo v lete cez prázdniny, keď spolužiaci a kamaráti chodili na Delňu a my sme išli na skúšky dychovky do DPaM. Závidel som im. No keď prišli prvé vystúpenia a hlavne zájazdy bolo opačne. Oni začali závidieť mne. Aj s odstupom času však viem, že to neboli zbytočne strávené hodiny.

Peter BEDNÁR, Prostroj L.S.D.C. Potraviny

(účinkoval od 25. mája 1972 do 17. decembra 1976, klarinet B)

Až po rokoch si človek dokonale uvedomí, akým prínosom bola pre neho práca v takomto orchestri. Veď kamarátsva, prvé tajné lásky, kolektív, zážitky na cestách a spomienky hovoria za všetko. Stačí pozrieť na fotografie z tej doby a hneď sa ocitnem v čase dávno minulom, kedy som mal rešpekt pred staršími a skúsenejšími kamarátmi (kolegami), kedy som chcel tiež niečo znamenať, dokázať. A niekedy tam vďaka tej dobe som si začal uvedomovať kvalitu človeka, muzikanta, práce, života. Asi to bolo preto, lebo za obrovskou drinou na skúškach orchestra prišla odmena, či už vo forme zájazdu, množstva ocenení a pod. Určite to neboli premárnený čas, skôr naopak, bolo to obdobie, ktoré sa zúročuje aj v súčasnom živote a kladne vplývalo na celý môj doterejší život. Veď hudba, ako interpreta ma sprevádzala odvtedy stále a neviem si bez nej predstaviť svoj ďalší život.

Zakladateľovi a všetkým, ktorí sa organizačne podielali na činnosti orchestra patrí moje poděkovanie

Mgr. Beáta IVANOVÁ, rodená Olejárníková, učiteľka ZŠ Čsl. armády

(účinkovala od 19. novembra 1977 do septembra 1984, veľký bubon)

Do „dychovky“ som prvýkrát prišla v siedmom ročníku základnej školy. Vtedy som navštěvovala LŠU – nástroj klavír. Podľa vzoru môjho otca, dirigenta dychového orchestra, som chcela aj ja hrať v orchestri. Dával mi hodiny hry na klarinet. No bola som vo veku, keď obzor mojich záujmov sa rozšíril a cvičiť na tomto nástroji sa mi veľmi nechcelo. Tak to skúsil s bicím nástrojom. Spomínam na prvú skúšku v orchestri. Bola sobota – 9.00 hodín. V miestnosti bývalého ODPaM, kde sme mali skúšky, som sa postavila za veľký bubon s dreveným stojanom na noty a „pochodovkou“. Rozvíčka začala Fanfárovým pochodom. Veľmi rýchlo som si

zvykla a hoci pod stálym drobnohľadom môjho otca, v orchestri som hrala desať rokov. Toto obdobie patrí medzi moje pekné spomienky. Výborný kolektív, koncerty, súťaže, zájazdy, festivaly ..... Prajem aj súčasťným členom MDO veľa uměleckých úspechov a pekných zážitkov.

MUDr. Ján VYŠŇOVSKÝ, lekár Humenné
(účinkoval od 16. 8. 1976 do 17. 5. 1982, pozaun)

Do dychovky ma priviedol pán Tarjányi, ktorý presvedčil moju mamu, že dychovka bude lepším riešením pre mňa, ako bola moja krátka činnosť v hre na klavíri, do tejto doby. Doporučil mi hru na „čudnú trúbku“, o ktorej som veľa nevedel a ani som si nevedel predstaviť, ako ma dokáže na nej naučiť hrať. Nikdy som nebola a ani nie som veľmi talentovaný v hre na nástroje a môj hudobný sluch je nie najlepší, napriek tomu to pán Tarjányi dokázal, čo ozaj dodnes považujem za veľké umenie .....

Na pána Tarjányeho mám veľa spomienok, avšak ani jedna, to musím priznať sa nespája s tým, že by mi chcel ublížiť alebo ma ponížiť. Vždy sa mi snažil pomôcť a pomohol mi v rámci výletov a súťaží spoznať aj časť Slovenska a bývalé NDR a Maďarsko, za čo mu ozaj ďakujem. Pán Tarjányi bol prísnym učiteľom hudobnej výchovy na základnej škole, ale nemal som pocit, že by bol nespravodlivý ..... Raz ma pán Tarjányi vyvolal a ako účastník II. svetovej vojny bol zvedavý na môj spevácky prejav pri piesni „Smelo tavaršči v nogu“. Ja som bohužiaľ text nenatrénoval a môj prejav končil pri zaspievaní len názvu tejto piesne. On to nevedel pochopiť, ako som ho mohol tak sklamáť. Keď sme neskôr trénovali hru na moju „trúbku“ sa ma opýtal, či už to viem spievať a ja som hrdo hlásil, že samozrejme. Klamal som a do dnes viem zaspievať len názov. Mojím šťastím bolo, že ma to už nikdy neskúšal a nepreveril si to. Ja si však dodnes myslím, že on to vedel, že ja to spievať neviem a preto ma radšej neskúšal ..... Som rád, že som mal tú česť spoznať pána Tarjányeho a byť jeho žiakom.

Ing. Jozef BLAŽOVSKÝ
(účinkoval od 3. septembra 1983, barytón)

Písal sa začiatok septembra roku 1983, keď som sa po roku výuky na LŠU u p. učiteľa Nahackého prvýkrát zúčastnil skúšky Mládežnického dychového orchestra pri DPaM. Ako malý, 9-ročný chlapec, som sa zrazu ocitol v spoločnosti dievčat a chlapcov rôznych vekových kategórií. Táto spoločnosť sa pre mňa na nasledujúcich niekoľko rokov stala mestom, kde som sa cítil skoro tak dobre, ako doma pri rodičoch. V tomto období sa začali kamarátstva, ktoré trvajú dodnes. Vďaka tomuto orchestru som získal nielen veľa dobrých kamarátov a kamarátky, ale som sa aj zdokonalil v hre na barytón. A hlavne mi táto dychovka ukázala nielen Slovensko, ale aj kus sveta okolo Slovenska a ešte viac a viac.

6. Z KOREŠPONDENCIE

V tejto kapitole nájdeme myšlienky listov zasielaných p. Tarjányimu od bývalých členov dychovky (odchovancov) až po listy popredných funkcionárov, kritikov, atď. Prostredníctvom listov sa stretávame s ľuďmi, ktorí dávajú svojským spôsobom najavo pocity, ktoré prežili v dychovke, zachytávajú určitý kľúčový moment obdobia dychového orchestra.

..... Chcel by som to veľmi napraviť, pretože Vás mám svojim spôsobom rád. Jednako ste ma naučili hrať na trombóne, jednak Vaše slová, čo ste niekedy na skúške hovorili sa pomaly aj plnia. ..... S trombónom neskončím nikdy, budem hrať aj tu, kde formujeme malý orchester.

(3. 9. 1973, voj. poslucháč **Igor Očkovič**, Lipovský Mikuláš)

Aj keď som absolvoval FFUK v odbore hudobná veda a dlhé roky som pôsobil v profesionálnych populárnych skupinách (Elán), písal som 10 rokov pre Tanečný orchester Čs. rozhlasu, nikde som sa nenaučil v takom krátkom čase tak dokonale a do hĺbky všeobecne vnímať hudbu ako práve v dychovke pod Vaším vedením. Za to Vám zo srdca VĎAKA.

..... Kvalita, Vám sa to, pán učiteľ, vždy podarilo: vytvoriť schopné teleso mladých hudobníkov, mladých zapálených nadšencov, ktorí pod Vaším vedením dosiahli triumfálne výsledky. Výsledky, za ktoré by sa nemuseli hanbiť ani špičkoví svetoví odborníci – pedagógovia.

(9. 12. 1992, hudobný skladateľ a muzikológ p. **František Turák**, Bratislava)

..... mal som to šťastie, že som náhodou bol pri jeho vzniku. Bolo to vlastne hlavne zásluhou zakladateľa orchestra pána Tarjányiho. Bol to úžasne nádherný a neskutočne pracovitý človek. Často som naňho spomíнал niekedy som ho i navštívil a určite na neho nikdy nezabudnem. Doteraz som nepočul, aby jeden učiteľ hudobnej výchovy za pol roka naučil asi 40 hudobných laikov hrať na dychové nástroje tak, že boli schopní zahrať tri po chody v prvomájovom sprievode.

(14. 7. 2000, p. **Jakub Sabol**, cez internet)

..... Bol to človek ozaj s veľkým „Č“, ktorý sa zaslúžil o napredovania tohto umenia v meste Prešov a aj za hranicami mesta a bývalého Československa. Som rád, že si dnes môžem hovoriť, že pán Viljam Tarjányi bol mojím učiteľom ..... ktoré nám pripomenie Tvojho otca a jeho pracovný potenciál a elán, s ktorým vychovával via ceré generácie hudobníkov a ktorým vštepoval lásku k hudbe. Jeho stopa v živote každého z nás je hlboká a s účtom spomínam na jeho prácu aj jeho samotného.

(30. 7. 2000 **MUDr. Ján Vyšňovský**, Humenné, cez internet)

Nedá mi, aby som môj list nezakončil obdivom Vás, ktorý robíte na Slovensku naozaj priekopnícku prácu.
Ved' naštudovať tak náročný koncert a s tak mladými deťmi, zasluhuje uznanie jedno z najvyšších.

(14. 3. 1967, riaditeľ OU pri n. p. Chemosvit Svit, p. **Vojtech Myškár**, Svit)

..... programová komisia Kmochova Kolína na své poslední poradě jednala o rozdelení dirigentských úkolů při monstrekoncertu dechových orchestrů mladých a navrhla, abyste byl pověřen řízením skladby Rudolfa Gajlíka „Naši mládeži“, ve spojeném tělese orchestrů mladých. Věříme, že sa tohto čestného úkolu ujmete a že můžeme počítat s tím, že uvedenou skladbu budete v hlavním pořadu festivalu na „Kmochově Kolíně“ řídit.

(17. 4. 1967, tajomník programovej komisie Kmochovho Kolína p. **Věra Poslušná**,
Ústřední dům Lidové umělecké tvorivosti, Praha)

..... s potešením sme vzali na vedomie zprávu, že Váš dychový orchester dosiahol čestné umiestnenie – 2. miesto v celostátnej súťaži mládežníckych orchestrov v Kolíne. Blahoželáme Vám k tomuto úspechu a ďakujeme za vynaložené úsilie o dobrú reprezentáciu nášho mesta a okresu všetkým tým, ktorí sa o to zaslúžili.

(29. 6. 1967, **predseda ONV** Prešov)

..... shodou okolností jsem ve Strážnici uváděl mimo jiné soubory i mládežnickou dechovku z Kyjova. Jsou v krojích, všecko fajn, ale zdaleka nemají ten „říz a šmrnc“ jako Tvůj soubor. Jste báječní!

(18. 9. 1967, **Marian Mucha**, Prostějov)

..... Váš orchester si svojimi vystúpeniami v Trenčianskych Tepliciach a v Trenčíne získal priaznivcov a všetci prítomní hodnotili jeho výkon ako vynikajúci.

(7. 10. 1967, **prípravný výbor** II. Pádivého Trenčína, Dom kultúry a vzdelávania Trenčín)

..... najmä obdivujú Vašich pionierov v Prešove, ktorí sú celoštátnym víťazom v súťaži. Sú na umeleckej výške pod vedením výborného učiteľa s. Tarjányho. Prešovský súbor je nám vzorom!

(10. 10. 1967 list adresovaný predsedovi MNV Prešov, s. E. Rienkrautovi,
predsedom uzlového klubu pri SVD v Bratislave)

Drahý pane,

Ako už viete, bol som veľmi prekvapený a potešený, keď som včera, počas Vašej návštevy v Hartlepoole došiel v mene Vášho mesta prekrásny darček zo skla. Chcem Vás uistiť, že bude umiestnený na čestnom mieste v Starostovej sieni. Bol by som rád, keby si Vaša skupina mohla z návštevy v Hartlepoole odniesť malú spomienku vo forme priloženého štítu. Prijmte to ako naše podčakovanie za Vaše krásne vystúpenie v parku a tiež v Borough Hall. Dostal som mnoho priaznivých ohlasov na vaše vystúpenie a na vysokú úroveň všetkých členov orchestra, zvlášť však tých mladších. Verím, že budete mať úspešnú cestu a domov si prinesiete šťastné spomienky na túto

návštěvu. Chcem Vás ešte uistit, že vás na cesta do Československa budú sprevádzat pozdravy všetkých obyvateľov Hartepoolu. S úctou Dr. Jenkin Evans, starosta

(31. 7. 1968 list adresovaný p. Tarjányimu **starostom mesta Hartlepool**,
-doslovny preklad z originálneho listu)

..... dovolte, aby sme Vám podčakovali za nezíštnu pomoc pri usporiadani Slávostnej telovýchovnej akadémie, ktorú pripravil Okresný výbor Slovenskej telovýchovnej organizácie a katedry telesnej výchovy PF UPJŠ .....
(3. 5. 1971, doc. **RNDr. Ján Dorko, CSc.**, dekan PF UPJŠ)

..... mal som veľkú radosť, že som Troju mládežníku dychovku počul minulý týždeň v televízii a tak mám predstavu, ako by táto skladba mala vyznieť. .... Ináč, program, ktorý ste pripravili pre čs. televíziu, sa mi veľmi líbil .....
(27. 9. 1971, **Vojto Markus**, Svit)

..... stále sa tam dostávajú súbory, ktorých umelecká kvalita je pochybná a technická vyspelosť nezodpovedá cieľom Pádivého Trenčína. I na terajšom festivale, okrem twojho orchestra a orchestra z Tr. Teplej, účasť ostatných orchestrov z pochybovala úmysle tejto vrcholnej ukážky našich amatérskych súborov.
(8. 11. 1972, inšpektor vojenských hudieb p. **Gejza Pribela**, VII. Pádivého Trenčín)

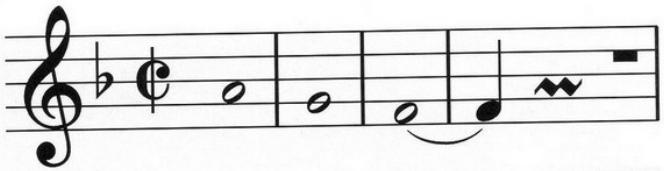
..... Dovolte, však aj touto cestou aj keď oneskorene vyjadriť úprimnú radosť nad zaangažovaným prejavom Prešovskej mládeže a hlbokú úctu organizátorom, obetavým a statocným vychovávateľom akým je s. Tarianyi a ďalší.
(18. 5. 1973, podpredseda Východoslovenského KNV, **Ing. Jozef Kubašovský**, Košice)

Vaše vystúpenie majstre, zanechalo na Popradčanov hlboký umelecký zážitok. Tešíme sa na Vás v budúcom roku a pravda, radi si vypočujeme nahrávky Vami dirigovaných skladieb v rozhlasovej.
(13. 6. 1973, **Vincent Valenčík**, Poprad)

Predovšetkým dovoľ aby som Ti z úprimného srdca zablahoželal k ďalšiemu kompozičnému úspechu - k pochodu Odbojárov. Nechcem, ani to nie je potrebné profesorský lektoriť tvoru kompozíciu. Je to veľmi dobrý pochod, tematický - ako aj vo svojej kompozičnej invenčii plne vyjadruje rozhodnosť našich bojovníkov za slobodu.
(16. 4. 1974, kapelník posádkovej hudby Bratislava, p. **Michal Galovec**)

..... chci touto cestou ještě jednou poděkovat Vám, a všemu tomu mladému potěru příštího muzikantství. Dělám to rád a se srdce. Jste všichni tak sympatičtí, že bych Vás chtěl mít doma
(máj 1974, p. **Oldřich Matušínský**)

..... prikladám partitúry, neviem či to už tiež nemáš, ale to nevadí. .... Ten Tvoj súbor sa mi veľmi, veľmi páčil.
(Hudobný skladateľ, **Karol Pádivý**)

RADA M_SNV V PREŠOVE
Z PRÍLEŽITOSTI 15. VÝROČIA OSLOBODENIA
MESTA PREŠOVA SOVIETSKOU ARMÁDOU
UDEĽUJE

PAMÄTNÚ PLAKETU

SÚDR. VILIAMOVÍ TÁRIANIMU
ZA ZALOŽENIE A VEDENIE PIONERSKEHO DYCHOVÉHO SÚBORU
„ČERVENÁ ŠATKA“

V PREŠOVE 4. JÚNA 1960.

PREDSEDА M_SNV.

a) začiatky

1. máj 1960

Začína sa písat história
dychového orchestra

Začína sa písat história
dychového orchestra

Začínajúci dirigent

Zľava V. Petruš, M. Krasničan, R. Berko, M. Onofrey

b) výročné koncerty

1. výročný koncert

30. 4. 1963 –

PKO Prešov

3. výročný
koncert,
24. 4. 1965 –
PKO

To sme my

Con eleganza

Fine

XVIII.
výročný
koncert,
4. 6. 1980 –
PKO

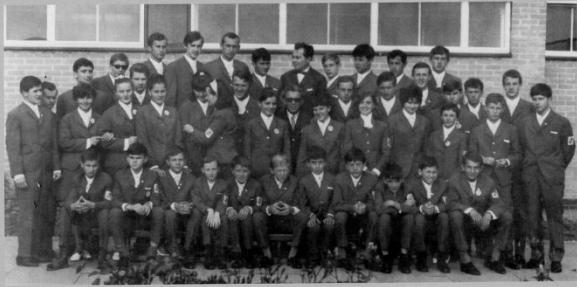
XXIII. výročný koncert,
23. 5. 1985

c) zahraničné zájazdy

Roviště u Přibrani 25. 6. – 3. 7. 1966 – ČR – „Nezabudnuteľné zážitky“

Middles-
brough
27. júl až
4. august
1968
Veľká
Británia.
Chýbajú
farmári:
I. Benko,
Š. Foltin,
V. Artner,
J. Nižník

Pressefest Frankfurt nad Odrou 13. a 14. 6. 1970 – NDR – „Kompletná zostava“

Halle Neustadt
1. máj 1979 –
NDR –
„Spoločne
to ide lepšie“

d) momentky

„Borci alla Schwarzenegger“, Ružbachy

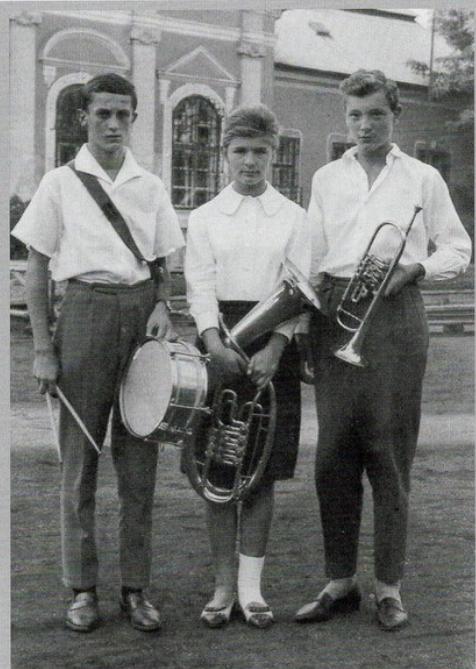
Anglicko 1968, Marske,
Severné more –
„Boh mora a morská panna“

„Piknik v přírode“ –
elitní dvojice, zlava p. A. Petrík
a p. V. Tarjányi

„Mudroňováci hrajú ako draci“

Najkrajší,
najlepší,
poznáte sa?

Pán V. Tarjányi – rodí sa nová skladba

„Evička a päť mušketierov“

Partia „Lečo“ Praha, január 1967

Praha 1964

Anglicko 1968

Nie je možné vymenovať všetkých, ktorí sa podielali na tomto Projekte, t.j. priprave a samotnej realizácii osláv k nedožitým 85 rokom pána Viliama Tarjániho, zakladateľa Mládežníckeho dychového orchestra v Prešove. Je to počin Mestským úradom v Prešove, predsedníctvom osláv, realizačným a prípravným kolektívom, Pravoslávnu bohosloveckou fakultou PU v Prešove, STV, štúdiom Košice, Prešovským večerníkom, Tatra Temex Cable, a. s., Prešov, bývalými členmi dychového orchestra Prešov.

Nemalou miernou k zdanemu príbehu celej akcie prispeli sponzori, bez ktorých by sa niektoré podujatia nemohli uskutočniť.

- Slovenská poistovňa, a. s., pobočka Prešov, Slovenská 65
- Ing. Milan Džoganič, generálny riaditeľ ZPA Križík, a. s., Budovateľská 36, Prešov
- Peter Bednár, PROSTROJ, Vrbová 19, Haniska

Súčasťou týchto osláv bolo spracovanie a distribúcia bulletingu. Náročná príprava zostrihov „živých“ nahrávok orchestra v televízii z minulých rokov, daná do formy kazety. Zvlášť podakovanie pánovi L. Csikymu, kameramanovi STV, štúdio Košice.

Proste všetkým, ktorí akýmkolvek spôsobom prispeli k tvorbe tohto Projektu a bulletingu patrí nesmierna vdaka, úcta a obdiv.

OBSAH

ÚVOD	1
1. Nedožítých 85 rokov	2
2. Slávime 40 rokov	3
2.1. Zahraničie	4
2.2. Štatistika	5
3. Naši prví	7
4. O nás napísali	8
5. Spomínance	21
6. Z korešpondencie	24
 FOTOKRONIKA	27
a) začiatky	28
b) výročné koncerty	30
c) zahraničné zájazdy	34
d) momentky	36

Podklady pre spracovanie publikácie sú čerpané z kroník pána Tarjániho

Spracovali: Mgr. Anna Bakajsová, PhDr. Viliam Tarjányi

Technická úprava: Miroslav Mudrák, Eduard Seharinger

Grafická úprava: PhDr. Alica Vojčíková-Gabzdilová

Vydanie prvé, rok 2000

Vytlačili: Tlačiareň KUŠNÍR, Prešov

Počet výtlačkov 150 kusov. Nepredajné